

7. Smilno — tektonické okno duklianskej jednotky, prekremenené bridlice, rohovce

(T. Koráb)

Ďalším typom sedimentov východoslovenskej flyšovej zóny, ktorý chceme na tejto exkurzii demonštrovať, sú prekremenené ílovce a rohovce menilitových (smilnianskych) vrstiev.

Na geologickej stavbe flyšového pásma na východnom Slovensku sa zúčastňujú dve hlavné tektonické jednotky — duklianska jednotka a magurský príkrov, ktorý sa od J na dukliansku jednotku nasúva. V oblasti medzi Smilnom a Nižným Mirošovom sú v tektonickom okne odkryté vrchnokriedové až spodnooligocénne vrstvy duklianskej jednotky. Vo vyššom eocéne okennej série, podobne ako v duklianskej jednotke, vystupujú menilitové vrstvy. Sú charakteristické tmavosivými až čiernymi nevápnitými kremitými pevnými ílovcami vo vrstvách, ktoré sú mocné 5–250 cm. Tieto ílovce sa striedajú s 1–40 cm hrubými lavicami čiernych, ostrohranne sa rozpadávajúcich rohovcov. V súvrství sa veľmi zriedkavo vyskytujú kremenné pieskovce s vtrúseným pyritom s mocnosťou do 15 cm.

Na lokalite v starých lomoch pri Smilne je odkrytá časť charakterizovaných menilitových (smilnianskych) vrstiev. Ílovce vrstiev sú čierne, nevápnité, s prímесou siltu (10–15 %), ktorú tvorí kremeň a muskovit. V zmysle J. F. Pettijohna ukazujú ílovce stredný stupeň chemickej zrelosti. Okrem klastickej prímеси sú ílovce tvorené ílovými (ilit) a atigénnymi minerálmi (kalcit, dolomit, ojedinele siderit a pyrit). Vrstvy rohovcov sú v priemere 2–40 cm mocné, ich farba je smolovočierna, na povrchu pozorovať bielu patinu. Často ich prenikajú žilky kalcitu a kremeňa. Základná hmota rohovcov je štruktúrne jednotná. Prevládajúcou zložkou je mikrokryštalický kremeň. Chalcedónový a normálny kremeň sa zistili len vo výplni žíliiek. V niektorých varietách rohovcov je prítomná prímес, ktorú tvorí klastický kremeň (max. 10 %), živce a sporadicky rutil, zirkón a apatit (T. Ďurkovič).

8. Cigla — tektonické okno duklianskej jednotky, krosnianske vrstvy, osový flyš

(T. Koráb)

Najmladším členom litologicko-stratigrafického profilu v tektonickom okne Smilna sú spodnooligocénne krosnianske vrstvy. Sú bezprostredným nadložíom menilitových (smilnianskych) vrstiev, ktoré sme videli na predchádzajúcej lokalite.

V záreze cesty a v koryte potoka v obci Cigla vystupuje drobnorytmické súvrstvie krosnianskych vrstiev. Základnou zložkou súvrstvia sú sivé a sivo-hnedé vápnité ílovce, ktoré prevládajú nad vápnitými siltovcami a jemnozrnnými pieskovecami približne v pomere 3:1. Lavice klastík sú mocné 1–5 cm, vrstvy ílovcov 5–20 cm. Prevládajúcim typom zvrstvenia pieskovcov je prúdovo-čerínová laminácia. Gradačné zvrstvenie tu nevidieť. Na spodných